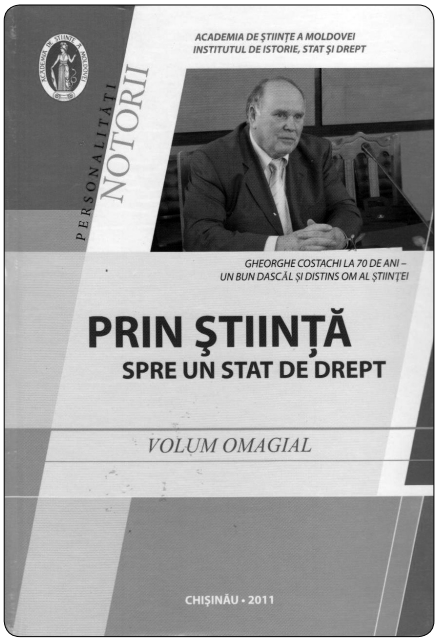
CONTRIBUŢII INEDITE LA DEZVOLTAREA DOCTRINEI JURIDICE

Printre realizările ştiinţifice ce au marcat arealul ştiinţific autohton în ultimul timp, cu o deosebită plăcere ţinem să nominalizăm publicarea în coautorat a unei voluminoase monografii întitulată *Organizarea şi funcţionarea puterii în statul de drept*, ajunsă la cea de a II-a ediţie, modificată şi completată (Chişinău: F.E.-P. „Tipografia Centrală", 2011. – 664 p.).

Autorii, profesor universitar doctor habilitat în drept **Gheorghe Costachi** şi doctor în drept **Petru Hlipcă**, prin investigaţia realizată vin să aprofundeze şi să întregească problematica statului de drept şi a exigenţelor de edificare a acestuia în societăţile ce au păşit pe calea democratizării, proces deosebit de actual în cadrul comunităţilor ştiinţifice din România şi Republica Moldova.

Lucrarea cuprinde o amplă cercetare ştiinţifică a unor momente cu adevărat fundamentale şi indispensabile pentru optimizarea procesului de edificare a statului de drept şi de democratizare a societăţilor aflate în tranziţie.

Structural, monografia este constituită din două părţi, în fiecare urmărindu-se dezvăluirea unor aspecte distincte, dar care fiind marcate de continuitate logică, prezintă în ansamblu o imagine integră a problematicii generale propuse spre cercetare.

Pentru început, se argumentează destul de amplu rolul şi importanţa dreptului, a societăţii civile şi a răspunderii puterii publice ca factori de configurare a statului de drept.

Merită apreciat efortul autorilor de a releva, în special, coraportul şi interdependenţa funcţională dintre stat şi drept, modul de influenţare a statului asupra dreptului şi a dreptului asupra statului, în urma căruia, domniile lor conchid că dreptul trebuie să fie o forţă capabilă de a supune statul, de a-l face să activeze exclusiv în limitele prescrise de acesta.

Acest deziderat este posibil de realizat, după cum se susţine, doar în condiţiile în care Constituţia statului va fi realizată consecvent, conştient şi necondiţionat de către fiecare membru al societăţii, fapt de natură să contribuie şi la dezvoltarea democraţiei în cadrul societăţii.

Intuind că statul este o parte componentă a societăţii şi nu poate să evolueze separat de aceasta, că statul nu poate fi ideal atunci când societatea este imperfectă, autorii destul de obiectiv apreciază că pentru a crea un stat ideal, trebuie să schimbăm societatea, aceasta fiind o condiţie primordială pentru edificarea statului de drept. Respectiv, se argumentează necesitatea dezvoltării societăţii civile, propunându-se anumite modele şi exigenţe, printre care decisivă se dovedeşte a fi ridicarea nivelului de cultură juridică a populaţiei, a funcţionarilor publici şi a cetăţenilor simpli.

Paralel, în viziunea cercetătorilor, trebuie să se acţioneze destul de ferm şi decisiv în direcţia consolidării normative şi teoretico-ştiinţifice şi garantării practice a responsabilităţii şi răspunderii puterii publice, moment destul de important pentru statul de drept, fiind de natură să echilibreze nu numai puterea în interiorul său, dar şi să asigure echilibrul dintre putere şi societate, dintre putere şi cetăţean.

În cea de a doua parte a monografiei sunt elucidate unele aspecte ale organizării puterii de stat în România şi Republica Moldova din perspectiva integrării europene, urmărindu-se argumentarea importanţei modului de organizare şi funcţionare democratică a puterii publice în procesul de edificare a statului de drept.

Originalitatea investigaţiei rezidă în abordarea complexă şi integrativă a modului de organizare a puterii de stat în baza a trei coordonate: elucidarea influenţei procesului de integrare europeană asupra organizării interne a statelor; compararea a două sisteme constituţionale distincte – al României şi al Republicii Moldova; studierea paralelă a celor trei ramuri ale puterii de stat pentru identificarea elementelor mecanismului de interferenţă dintre ele.

O atenţie deosebită merită preocuparea autorilor de a identifica trăsăturile fundamentale şi principiile de organizare a puterii de stat din perspectivă comunitară, cum sunt: separarea puterii în stat, pluralismul politic, legalitatea şi legitimitatea puterii, care constituie piloni fundamentali ai statului de drept.

În continuare, urmărind evoluarea aplicării practice a principiului separaţiei puterii, cercetătorii realizează o interpretare a dispoziţiilor constituţionale şi legislative care reglementează organizarea şi funcţionarea puterii legislative, puterii executive şi puterii judecătoreşti în România şi Republica Moldova. Din această perspectivă, este determinat modul de organizare, locul şi rolul fiecărei autorităţi în exercitarea puterii de stat, sunt stabilite atribuţiile şi mecanismele de colaborare şi interferenţă a autorităţilor în realizarea funcţiilor generale ale statului.

Un moment forte al demersului este metoda comparativă utilizată la cercetarea modului de organizare a puterii în cadrul a două sisteme constituţionale distincte, în baza căreia se reuşeşte sintetizarea unor momente pozitive şi, respectiv, a unor aspecte problematice la acest capitol. Astfel, cercetarea abundă în soluţii văzute de autori ca necesare pentru optimizarea organizării ramurilor puterii în statele de referinţă.

În general, în cuprinsul monografiei s-a reuşit o integrare armonioasă a principalelor aspecte pe care le implică procesul de edificare a statului de drept. În mod special, este evidentă necesitatea interdependenţei şi echilibrului dintre societatea civilă dominată de valorile dreptului şi organizarea şi funcţionarea democratică a puterii de stat.

Mesajul semnificativ pe care-l conţine monografia, profunzimea cercetării subiectului, maniera originală de expunere a materialului, prezentarea logică şi coerentă a ideilor şi viziunilor diferiţilor cercetători, formularea de recomandări şi propuneri argumentate ştiinţific şi judicios – sunt indici relevanţi ce dovedesc valoarea ştiinţifică inedită a monografiei, fiind de o incontestabilă actualitate şi oportunitate pentru procesul de democratizare a societăţii noastre.

Suntem absolut convinşi că lucrarea reprezintă un suport ştiinţific real pentru factorii de decizie ai procesului de democratizare, precum şi o utilitate deosebită pentru simplul cetăţean, căruia i-ar fi de ajutor în conceptualizarea şi înţelegerea esenţei şi rolului statului de drept, a societăţii civile şi a democraţiei în perioada actuală, ca valori supreme pe care e necesar să le edificăm şi să le consolidăm.

Ion GUCEAC,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar

Semnat pentru tipar 22.06.2011. Formatul 60x84 1/8.
Tipar ofset. Coli de tipar conv. 10,5. Tiparul executat la SRL „Cetatea de Sus”.
Tiraj – 650.